DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU

Poznań, 29 grudnia 2023 roku

UNP: 3001-23-182730

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.21.2023

Pani
Agnieszka Mnikołajska
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
Poznań-Winogrady
UL. Wojciechowskiego 3/5
60-685 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224).
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu
3025 Urząd Skarbowy Poznań-Winogrady **Ul. Wojciechowskiego 3/5,** **60-685 Poznań**
Naczelnik kontrolowanego urzędu
Pani Agnieszka Mnikołajska
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli
Nr 27/2023 z 8 sierpnia 2023 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.
Wpis do książki kontroli
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2023.
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy
–
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy

1.	Włodzimierz Budrys - główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	14 sierpnia 2023 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	19 października 2023 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Działania wierzyciela związane z kierowaniem zaległości wymagalnych do windykacji.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do 31 marca 2023 r. Badaniem mogły zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Pobór i egzekucja	
Cel kontroli	
Ocena działalności prowadzonej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w zakresie terminowości i efektywności działań związanych z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych oraz podejmowania działań przedegzekucyjnych.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

I. Działania wierzyciela związane z kierowaniem zaległości wymagalnych do windykacji

Kontrolę w zakresie działań wierzyciela związanych z kierowaniem zaległości wymagalnych do windykacji przeprowadzono w oparci o:

- przepisy rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 2083),
- zalecenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 16 maja 2018 r. nr (…).

Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 18 listopada 2020 r. wierzyciel może podejmować działania informacyjne w przypadku, gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest dłuższy niż 6 miesięcy, a tytuł wykonawczy nie został wystawiony. Działania informacyjne są podejmowane w formie ustnej lub pisemnej. Działania te są ewidencjonowane w systemie teleinformacyjnym wierzyciela, jeżeli istnieją warunki techniczne do ewidencjonowania w takim systemie, albo w postaci papierowej. Zaewidencjonowaniu podlegają forma działania informacyjnego, data jego podjęcia oraz imię i nazwisko osoby, która podjęła działania informacyjne.

Celem działań przedegzekucyjnych jest podejmowanie działań informacyjnych względem dłużnika, które mają doprowadzić do wykonania obowiązku w sposób dobrowolny, bez konieczności wszczynania oraz prowadzenia egzekucji administracyjnej.

Działania te nie są obligatoryjne i mogą być podejmowane, jeżeli zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie obowiązek wykona.

Zgodnie z zaleceniami Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 16 maja 2018 r. (...) działania w ramach miękkiej egzekucji nie powinny mieć miejsca w stosunku do dłużników nagminnie nieprzestrzegających dyscypliny podatkowej i uporczywie zalegających z płatnościami zobowiązań podatkowych.

W szczególności niewskazane jest podejmowanie powyższych działań w stosunku do podmiotów obarczonych największym ryzykiem, generujących systematycznie największe zaległości podatkowe, wskazując przy tym brak majątku mogącego skutecznie zabezpieczać realizacje zobowiązań podatkowych. W takich bowiem okolicznościach faktycznych należy podejmować zdecydowane i bezzwłoczne działania, zmierzające do zastosowania skutecznych środków egzekucyjnych.

Nieuzasadniona przewlekłość w tym zakresie godzi w cele stawiane organom podatkowym, jak też może implikować podejrzenie korupcji.

Decyzje w zakresie przedłużenia trwania stosowania miękkiej egzekucji w stosunku do zobowiązanych posiadających największe zaległości, powinny być podejmowane wyłącznie przez Naczelnika Urzędu Skarbowego bądź jego Zastępcę.

Terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych

Zgodnie z pismem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr (…) z 6 lipca 2018 r. należności, których określenia/wymiaru/ustalenia lub przyjęcia dokonały organy podatkowe, których termin płatności minął i są wymagalne, stają się zaległościami i podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W przypadku ich niezapłacenia w obowiązujących terminach, należy podjąć działania w celu niezwłocznego przesyłania upomnień oraz wystawiania tytułów wykonawczych.

Upomnienia zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego należy przesłać nie później niż w terminie 30 dni od dnia wymagalności obowiązku, natomiast tytuł wykonawczy należy wystawić nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia lub 30 dni od dnia wymagalności obowiązku w przypadku, gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia.

W myśl art. 15 ust. 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2020 r., poz. 1427, Dz.U. z 2022 r., poz. 479 ze zm.), dalej: upea, egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego oraz inne dane niezbędne do prawidłowego wykonania obowiązku przez zobowiązanego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Zgodnie z art. 15 § 1 zd. 2 upea postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. To oznacza, że pierwszym terminem, w którym możliwe staje się sporządzenie przez

wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji administracji oraz wystawienie tytułu wykonawczego, jest 8 dzień następujący po dniu doręczenia upomnienia zobowiązanemu.

Natomiast w przypadku podejmowania działań przedegzekucyjnych w zakresie komunikacji bezpośredniej, w okresie objętym kontrolą należało stosować zapisy § 3 pkt 1 lit. b oraz § 5 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, w którym wskazano, że wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne a w przypadku, gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy obejmujący należność pieniężną, której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne.

Uregulowania wewnętrzne

Kontrolowany obszar uregulowany był Wewnętrzną procedurą postępowania:

- nr (…) Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z dnia 18 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich,
- nr (…) Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z dnia 2 listopada 2022 r. w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich.

Zgodnie z § 5 pkt 2 wyżej wymienionych procedur w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich, w przypadku stwierdzenia powstania zaległości i jednocześnie zachodzi uzasadnione okolicznościami sprawy przypuszczenie, że zobowiązany wykona dobrowolnie obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej pracownik komórki SEW-1 podejmuje działania informacyjne. Uzasadnione okoliczności oznaczają w szczególności:

a) sytuację, gdy należność stanowi pierwszą zaległość podatnika w Urzędzie,
b) podatnik wykonał wcześniej dobrowolnie obowiązek w wyniku podjętych działań,
c) łączna wysokość należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych nie przekracza 1.000,00 zł.

Organizacja pracy Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady obowiązywał:

- Regulamin Organizacyjny - stanowiący Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 139/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu Poznań-Winogrady zmieniony zarządzeniem nr 53/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 25 lutego 2022 r. oraz zarządzeniem nr 62/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 21 marca 2022 r. (regulamin obowiązujący w okresie objętym kontrolą od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2022 r.),

- Regulamin Organizacyjny - stanowiący Załącznik do Zarządzenia nr 185/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 26 października 2022 r. (regulamin obowiązujący w okresie objętym kontrolą od 1 listopada 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.),

- Regulamin Organizacyjny stanowiący Załącznik do Zarządzenia Nr 217/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu Poznań-Winogrady (regulamin obowiązujący w okresie objętym kontrolą od 1 stycznia 2023 r. do 31 marca 2023 r.).

II Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego sprawował bezpośredni nadzór nad Pierwszym Referatem Spraw Wierzycielskich.

Zgodnie § 15 wyżej wymienionych Regulaminów Organizacyjnych do zadań Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich należało:
- wykonywanie czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym podejmowanie działań informacyjnych i dyscyplinujących, wystawianie i doręczanie upomnień oraz wystawianie i przekazywanie do organów egzekucyjnych tytułów wykonawczych i wniosków egzekucyjnych.

Zgodnie z informacją udzieloną przez p. (…) - Kierownika Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich, wszyscy pracownicy Referatu SEW-1 wykonywali te same zadania z podziałem obsługiwanych podatników i płatników na litery alfabetu. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 13 stycznia 2023 r. zadania Referatu SEW-1 realizowało 6 pracowników. Od 16 stycznia 2023 r. w wyniku zmian kadrowych zmniejszeniu o jednego pracownika uległ stan zatrudnienia w Referacie SEW-1.

Do zakresu obowiązków każdego pracownika referatu SEW-1 należała realizacja następujących zadań:
1) analiza stanu zapisów księgowych na kartach kontowych podatników i płatników w celu kontroli terminowości zapłaty należności podatkowych;
2) podejmowanie działań informacyjnych stanowiących tzw. „miękką egzekucję" zmierzających do likwidacji zaległości podatkowych;
3) wystawianie upomnień, tytułów wykonawczych i wniosków egzekucyjnych;
4) wystawianie i doręczanie zawiadomień o zagrożeniu ujawnieniem wpisu w Rejestrze Należności Publicznoprawnych oraz przekazywanie danych do Rejestru;
5) analizowanie przebiegu postępowań egzekucyjnych oraz współpraca z administracyjnymi organami egzekucyjnymi i komornikami sądowymi;
6) opracowywanie stanowiska wierzyciela w sprawie wniesionych zarzutów na postępowanie egzekucyjne;
7) przygotowywanie dokumentacji dla celów wydania decyzji o odpowiedzialności osób trzecich, następców prawnych i spadkobierców;
8) przygotowywanie dokumentacji związanej ze zgłaszaniem wierzytelności w sprawie prowadzonego postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego;
9) analiza i przygotowywanie materiałów dla celów wniesienia wniosku do Sądu o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, ogłoszenie upadłości lub uznanie czynności prawnej za bezskuteczną;
10) poszukiwanie majątku zobowiązanych;
11) podejmowanie działań służących zabezpieczeniu i wykonaniu zobowiązań;
12) przygotowywanie wniosków o dokonanie wpisu w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych i Dziale IV Krajowego Rejestru Sądowego;

13) przygotowywanie wniosków i dokumentacji w celu wszczęcia postępowań karnych skarbowych przeciwko podatnikom i płatnikom;
14) opracowywanie wniosków o udzielenie ulg w spłacie podatków i umorzeń;
15) przygotowanie dokumentacji związanej z odpisaniem zobowiązań podatkowych ze względu na przedawnienie;
16) przygotowywanie akt do archiwizacji według zasad ujętych w Instrukcji kancelaryjnej.

Opis próby objętej kontrolą

Do kontroli działań wierzyciela związanych z kierowaniem zaległości wymagalnych do windykacji wykorzystano raporty:

- e-Orus – Wykaz podatników Miękka Egzekucja
  - Data początku: 01.01.2022
  - Data końca: 31.03 2023

Do kontroli zasadności podjętych działań w ramach miękkiej egzekucji wytypowano z przedstawionych raportów 25 pozycji z 451 stwierdzonych w raportach kwartalnych sporządzonych za 2022 r. i I kwartał 2023 r.

- e-Orus – Wykaz wystawiania Upomnień np. po terminie, doręczonych o parametrach z limitem 30 dni:
  - Data początku: 01.01.2022
  - Data końca: 30.06.2022 oraz
  - Data początku: 01.07.2022
  - Data końca: 31.12.2022 oraz
  - Data początku: 01.01.2023
  - Data końca: 31.03.2022

Do kontroli wytypowano 35 pozycji z 9101 pozycji stwierdzonych w raportach półrocznych sporządzonych za 2022 r. i I kwartał 2023 r.

- e-Orus – Wykaz wystawiania Tytułów wykonawczych po terminie o parametrach z limitem 14 dni:
  - Data początku: 01.01.2022
  - Data końca: 31.03 2023

Do kontroli wytypowano 25 pozycji z 2800 pozycji stwierdzonych w wyżej wymienionym raporcie.

Działania wierzyciela związane z miękką egzekucją

Do kontroli przedstawiono dwa zestawienia z załącznikami dotyczące działań przedegzekucyjnych oraz raportowania ich efektywności za I, II, III, IV kwartał 2022 r. oraz I kwartał 2023 r.

Zgodnie z wskazanymi wyżej raportami:

- w I kwartale 2022 r. miękką egzekucję zastosowano wobec 81 zaległości, z czego uregulowano 39 zaległości na kwotę 97 460,46 zł - zgodnie ze sprawozdaniem przekazanym do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pismem z 4 kwietnia 2022 r.

- w II kwartale 2022 r. miękką egzekucję zastosowano wobec 120 zaległości, z czego uregulowano 65 zaległości na kwotę 141 561,39 zł - zgodnie ze sprawozdaniem przekazanym do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pismem z 4 lipca 2022 r.

- w III kwartale 2022 r. miękką egzekucję zastosowano wobec 77 zaległości, z czego uregulowano 31 zaległości na kwotę 121 940,77 zł - zgodnie ze sprawozdaniem przekazanym do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pismem z 3 października 2022 r.

- w IV kwartale 2022 r. miękką egzekucję zastosowano wobec 95 zaległości, z czego uregulowano 35 zaległości na kwotę 134 678,22 zł - zgodnie ze sprawozdaniem przekazanym do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pismem z 3 stycznia 2023 r.

- w I kwartale 2023 r. miękką egzekucję zastosowano wobec 78 zaległości, z czego uregulowano 34 zaległości na kwotę 58 719,23 zł - zgodnie ze sprawozdaniem przekazanym do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pismem z 3 kwietnia 2023 r.

Do kontroli zasadności podjętych działań w ramach miękkiej egzekucji wytypowano z przedstawionych raportów po 5 pozycji z każdego raportu:

- za I kwartał 2022 r.

1. NIP (…), VAT-7K za IV kwartał 2021 r., kwota zaległości; 35 768,45 zł, rodzaj czynności telefon 1 lutego 2022 r., wpłata w całości – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze.
2. NIP (…), VAT-7 za styczeń 2022 r., kwota zaległości; 9 357,00 zł, rodzaj czynności sms 7 marca 2022 r., brak wpłaty – na zaległości wystawiono upomnienie doręczone 4 kwietnia 2022 r., tytuł wykonawczy wystawiono 21 kwietnia 2022 r. W udzielonym przez p. (…) - Kierownika Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich 4 września 2023 r. wyjaśnieniu (dalej; **Wyjaśnienie**) wskazano:
- tytuł wykonawczy wystawiony po terminie z uwagi na duże obciążanie pracą.
3. NIP (…), VAT-7 za luty 2022 r., kwota zaległości; 8 206,00 zł, rodzaj czynności sms 31 marca 2022 r., wpłacono, brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze.
4. NIP (…), VAT-7K za IV kwartał 2021 r., kwota zaległości; 65 065,35 zł, rodzaj czynności sms 1 lutego 2022 r., brak wpłaty – podatnik ma zaległości, upomnienie doręczone 10 marca 2022 r. Korekta (5) deklaracji 26 maja 2022 r. zatwierdzona 3 czerwca 2022 r. Zwrócono się pismem o informacje dotyczące zapłaty zaległości.

Wyjaśnienie: wskazano na systematyczne dokonywane wpłaty przez podatnika. Okres księgowania powyższych wpłat trwał od 28 stycznia 2022 r. do 29 grudnia 2022 r. Z uwagi na konieczność wyjaśnienia ww. wpłat i korektę deklaracji nie wystawiono TW z uwagi na konieczność ustalenia właściwej kwoty zaległości. Ostatnie TW były wystawione w 2016 r.
5. NIP (…), PIT-37 za 2019 r., kwota zaległości; 1 108,00 zł, rodzaj czynności pismo 14 lutego 2022 r., wpłata w całości, brak wystawionych tytułów wykonawczych.

- za II kwartał 2022 r.

1. NIP (…), VAT-7 za 4/2022 r., kwota zaległości; 5 110,87 zł, rodzaj czynności telefon 1 czerwca

2022 r., wpłata w całości – brak wystawionych tytułów wykonawczych.
2. NIP (…), VAT-7 za czerwiec 2015 r., kwota zaległości; 10 932,66 zł, rodzaj czynności telefon 25 maja 2022 r., wpłata w całości – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze,
3. NIP (…), VAT-7 za luty 2022 r., kwota zaległości; 13 229,00 zł, rodzaj czynności telefon 15 kwietnia 2022 r., wpłata w całości – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze,
4. NIP (…), VAT- 7 za marzec 2022 r., kwota zaległości; 34 812,00 zł, rodzaj czynności sms 5 maja 2022 r., wpłata w części – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze. Zwrócono się o udzielenie informacji, czy było wystawione upomnienie?
Wyjaśnienie: z uwagi na wpłaty podatnika 6 maja 2022 r. oraz 16 maja 2022 r. nie wystawiono upomnienia. Zaległość została zapłacona w ciągu miesiąca od terminu płatności.
5. NIP (…), VAT-7K za III kwartał 2022 r., kwota zaległości; 84 432,20 zł, rodzaj czynności sms 5 maja 2022 r., wpłata w części – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze. Zwrócono się o udzielenie informacji, czy było wystawione upomnienie?

Wyjaśnienie: z uwagi na systematyczne wpłaty podatnika w dniach: 29 lipca 2022 r., 3 sierpnia 2022 r., 12 sierpnia 2022 r. nie wystawiono upomnienia. Wpłaty wskazywały na chęć dobrowolnego uregulowania należności przez podatnika.

- za III kwartał 2022 r.

1. NIP (…), VAT-7K za II kwartał 2022 r., kwota zaległości; 20 894,87 zł, rodzaj czynności sms 1 sierpnia 2022 r., wpłata w całości – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze,
2. NIP (…), VAT-7K za II kwartał 2022 r., kwota zaległości; 12 579,00 zł, rodzaj czynności sms 1 sierpnia 2022 r., wpłata częściowa – tytuł wykonawczy wystawiony 4 października 2022 r. Zwrócono się o udzielenie informacji, czy było wystawione upomnienie?

Wyjaśnienie: wystawiono upomnienie z dnia 1 września 2022 r., nr (…) doręczone podatnikowi 15 września 2022 r.
3. NIP (…), VAT-7 za lipiec 2022 r., kwota zaległości; 17 323,71 zł, rodzaj czynności sms 2 września 2022 r., nieskutecznie – upomnienie wystawiono 14 września 2022 r. doręczone 5 października 2022 r., tytuł wykonawczy wystawiony 20 października 2022 r. Zwrócono się o podanie przyczyny zwłoki w wystawieniu tytułu wykonawczego.

Wyjaśnienie: tytuł wykonawczy wystawiony po zaksięgowaniu wpłaty.
4. NIP (…), VAT-7 za 7/2022 r., kwota zaległości; 14 915,00 zł, rodzaj czynności sms 31 sierpnia 2022 r., wpłata w całości, brak wystawionych tytułów wykonawczych,

5. NIP (…), VAT-7 za maj 2022 r., kwota zaległości; 5 657,51 zł, rodzaj czynności telefon 13 lipca 2022 r., wpłata w całości – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze.

➢ za IV kwartał 2022 r.

1. NIP (…), VAT-7 za lipiec 2022 r., kwota zaległości; 19 484,51 zł, rodzaj czynności telefon 7 listopada 2022 r., wpłata w całości – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze,

2. NIP (…), VAT-7K za III kwartał 2022 r., kwota zaległości; 32 643,72 zł, rodzaj czynności telefon 17 listopada 2022 r., wpłata w części – brak upomnienia i tytułu wykonawczego. Podatnik posiadał wcześniej zaległości na które wystawiono tytuły wykonawcze. Zwrócono się o podanie przyczyny braku wystawienia upomnienia. **Wyjaśnienie:** z uwagi na systematyczne wpłaty podatnika w dniach: 9 listopada 2022 r., 15 listopada 2022 r. 22 listopada 2022 r. 1 grudnia 2022 r. nie wystawiono upomnienia. Wpłaty wskazywały na chęć dobrowolnego uregulowania należności przez podatnika.

3. NIP (…), VAT-7 za październik 2022 r., kwota zaległości; 21 131,00 zł, rodzaj czynności telefon 29 listopada 2022 r., nieskuteczna – brak upomnienia i tytułu wykonawczego. Były wystawione tytuły wykonawcze.

Wyjaśnienia: brak tytułu wykonawczego na dzień podjęcia miękkiej egzekucji. Ostatni tytuł wykonawczy zamknięty w dniu 25 lipca 2022 r. dot. deklaracji VAT za kwiecień 2022 r.

4. NIP (…), VAT-7 za wrzesień 2022 r., kwota zaległości; 16 538,53 zł, rodzaj czynności telefon 4 listopada 2022 r., wpłata w całości – brak zaległości. Były wystawione tytuły wykonawcze.

Wyjaśnienie: ostatni tytuł wykonawczy wystawiony w 2008 r. (brak zaległości objętych tytułami wykonawczymi).

5. NIP (…), VAT-7K za III kwartał 2022 r., kwota zaległości; 13 412,00 zł, rodzaj czynności sms 31 października 2022 r., wpłata w całości, brak wystawionych tytułów wykonawczych.

➢ za I kwartał 2023 r.

1. NIP (…), VAT-7 za grudzień 2022 r., kwota zaległości; 8 932,02 zł, rodzaj czynności telefon 30 stycznia 2023 r., wpłata w całości – brak wystawionych tytułów wykonawczych.

2. NIP (…), VAT-7 za styczeń 2023 r., kwota zaległości; 15 198,00 zł, rodzaj czynności telefon 2 marca 2023 r., wpłata częściowa. Zwrócono się o podanie przyczyny braku wystawienia upomnienia, ewentualnie tytułu wykonawczego. Podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze.

Wyjaśnienie: do zapłaty pozostała kwota 10,12 zł – brak wystawionego upomnienia (mała kwota).

3. NIP (…), VAT-7 za grudzień 2022 r., kwota zaległości; 9 942,00 zł, rodzaj czynności telefon 30 stycznia 2023 r., nieskuteczna. Zwrócono się o podanie przyczyny braku wystawienia upomnienia, ewentualnie tytułu wykonawczego. Podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze.

Wyjaśnienie: Miękka egzekucja, czynność od 30 stycznia 2023 r. do 20 lutego 2023 r., upomnienie z 2 marca 2023 r. doręczone w 13 marca 2023 r. wpłata z 13 marca 2023 r. w związku z tym nie wystawiono tytułu wykonawczego.

4. NIP (…), VAT za grudzień 2022 r., kwota zaległości; 8 474,10 zł, rodzaj czynności sms 30 stycznia 2023 r., wpłata w całości – brak aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjętych czynności informacyjnych, jednakże podatnik posiadał wcześniej zaległości, na które wystawiono tytuły wykonawcze.

5. NIP (…), VAT-7K za IV kwartał 2022 r., kwota zaległości; 5 812,00 zł, rodzaj czynności sms 2 luty 2023 r., nieskuteczna – upomnienie z 13 lutego 2023 r. doręczone 28 lutego 2023 r., brak tytułu wykonawczego. Podatnik posiadał wcześniej zaległości na które wystawiono tytuły wykonawcze. Zwrócono się o podanie przyczyny braku wystawienia tytułu wykonawczego.

Wyjaśnienie: tytuł wykonawczy nie został wystawiony. Podatnik regulował zobowiązania: 14 lutego 2023 r., 20 marca 2023 r., 27 marca 2023 r. 4 maja 2023 r., 11 maja 2023 r., 18 maja 2023 r. Wpłaty wskazywały na chęć dobrowolnego uregulowania należności przez podatnika. Ponadto w dniu 29 marca 2023 r. została złożona korekta deklaracji.

Ustalenia:

1. W wytypowanej próbie 25 zaległości, we wszystkich przypadkach niezasadnie przeprowadzono miękką egzekucję, gdyż:

- we wytypowanej próbie wszystkie zaległości przekraczały 1.000,- zł. Powyższe stanowiło naruszenie § 5 pkt 2 lit. c wyżej wymienionej procedury w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich.
- w stosunku do 19 zaległości na 25 działania informacyjne dotyczyły należność, które nie stanowiły pierwszej zaległość podatnika w Urzędzie. Dłużnicy posiadali wcześniej wystawione upomnienia i tytuły wykonawcze. Powyższe stanowiło naruszenie § 5 pkt 2 lit. a wyżej wymienionej procedury w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich.
- w stosunku do 10 zaległości na 25 działania informacyjne dotyczyły podatników, którzy wcześniej mimo podjętych działań informacyjnych nie uregulowali zaległości. Powyższe stanowiło naruszenie § 5 pkt 2 lit. b wyżej wymienionej procedury w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich. Działania informacyjne były prawnie dopuszczalne, ale niezasadne i mające wpływ na inne działania wierzyciela.

2. W 2 pozycjach na 25 wytypowanych naruszono termin wystawienia tytułu wykonawczego wynikający z wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażony w piśmie nr (…) z 6 lipca 2018 r., nakładający obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia.

Powyższe dotyczy:

- NIP (…), (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 17 dni),
- NIP (…), (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 19 dni).

3. W 3 pozycjach na 25 wytypowanych stwierdzono brak podjęcia działań windykacyjnych, co prowadziło do przyznania podatnikom ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych bez zastosowania form prawnie przewidzianych w art. 67b ustawy Ordynacja podatkowa.

Powyższe dotyczy:

- NIP (…),

- NIP (…),
- NIP (…).

W kontrolowanym wyżej zakresie:

- we wszystkich skontrolowanych sprawach (kontrolą objęto 25 spraw) działania informacyjne wobec dłużnika były dopuszczalne zgodne z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 18 listopada 2020 r. Były one jednak podjęte wbrew wewnętrznym regulacjom obowiązującym w Urzędzie.
- w okresie objętym kontrolą miękką egzekucję zastosowano wobec 451 zaległości, z czego uregulowano 204 zaległości, co stanowiło ok. 45,23 % wszystkich zaległości objętych działaniami informacyjnymi.
- w wytypowanej próbie 25 zaległości, 24 % stanowiły zaległości, co do których działania informacyjne były nieskuteczne, w 20 % działania informacyjne skutkowały częściową wpłatą, w 56 % dłużnicy dobrowolnie wykonali obowiązek podatkowy.
- działania informacyjne były podejmowane w formie sms/telefonicznie oraz pisemnie i były one wprowadzane do Poltax2B Plus.
- zaewidencjonowaniu podlegały forma działania informacyjnego, data jego podjęcia oraz imię i nazwisko osoby, która podjęła działanie informacyjne, skutek podjętego działania.
- wykazy zaległości, w stosunku do których podjęto miękką egzekucję (SMS) zawierały następujące dane: data okresu sprawozdawczego, NIP, nazwę, rok, okres, forma, kwotę, wpłatę do rozliczenia, nadpłaty, nr telefonu, informację czy dokonano wpłaty.

Terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych

Terminowość wystawiania upomnień

Na podstawie raportu e-ORUS Otwarte niestandardowe Raporty US POLTAX (P2B+) - Wykaz wystawienia upomnień po terminie, data początku 1.01.2022, data końca 31.03.2023, limit dni 30, - do kontroli wytypowano 35 pozycji z 9106 obejmujących upomnienia o najdłuższym upływie terminu licząc od daty powstania zaległości podatkowej w podatku PIT-37, PIT-36, CIT-8, PIT-28, PIT-36L oraz 10 pozycji wg. uznania kontrolującego w sposób losowy uwzględniając kwotę zaległości przekraczającą 40.000,-zł.

W wytypowanej próbie stwierdzono:

- w 11 pozycjach naruszono § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2015 r. poz. 2367, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083. Do wyliczenia upływu terminu wystawienia upomnienia przyjęto upływ czasu między dniem:
  - zaksięgowania deklaracji podatkowej (korekty deklaracji),
  - powstania zaległości,
  - niezapłaconej trzeciej raty,

a datą wystawienia upomnienia.

Powyższe dotyczy podatników:

- NIP (…), PIT-37 za 2018 r. (upomnienie wystawione po upływie 1274 dni),
- NIP (…), PIT-37 za 2018 r., (upomnienie wystawione po upływie 999 dni),
- NIP (…), PIT-37 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 862 dni),
- NIP (…), PIT-376 za 2018 r., (upomnienie wystawione po upływie 1350 dni),
- NIP (…), PIT-36 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 1225 dni),
- NIP (…), PIT-36 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 1018 dni),
- NIP (…), CIT-8 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 1044 dni),
- NIP (…), CIT-8 za 2018 r., (upomnienie wystawione po upływie 674 dni),
- NIP (…), PIT-28 za 2017 r., (upomnienie wystawione po upływie 1115 dni),
- NIP (…), PIT-28 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 1111 dni),
- NIP (…), PIT-28 za 2019 r. (upomnienie wystawione po upływie 1030 dni).

• w 15 pozycjach naruszono § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 2083, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, w której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne. Do wyliczenia upływu terminu wystawienia upomnienia przyjęto upływ czasu między dniem:

- zaksięgowania deklaracji podatkowej (korekty deklaracji) lub
- powstania zaległości lub
- trzeciej niezapłaconej raty,

a datą wystawienia upomnienia.

Powyższe dotyczy:

- NIP (…), PIT-38 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 34 dni),
- NIP (…), PIT-28 za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 69 dni),
- NIP (…), VAT-7K za 3 kwartał 2022 r., (upomnienie wystawione po upływie 35 dni),
- NIP (…), PIT-36L za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 57 dni),
- NIP (…), VAT-7K za 4 kwartał 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 44 dni),
- NIP (…), PIT-36L za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 58 dni),
- NIP (…), PIT-36L za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 59 dni),
- NIP (…), PIT-36 za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 31 dni),
- NIP (…), PIT-36L za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 43 dni),
- NIP (…), PIT-36 za 2018 r., (upomnienie wystawione po upływie 523 dni),
- NIP (…), CIT-8 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 97 dni),
- NIP (…), CIT-8 za 2020 r., (upomnienie wystawione po upływie 603 dni),
- NIP (…), CIT-8 za 2020 r., (upomnienie wystawione po upływie 602 dni),
- NIP (…), PIT-36L za 2016 r., (upomnienie wystawione po upływie 178 dni),
- NIP (…), PIT-36L za 2015 r., (upomnienie wystawione po upływie 178 dni).

• w 9 pozycjach nie stwierdzono naruszeń przepisów w zakresie terminowości wystawiania upomnień. Wykazane w raporcie przekroczenie terminu liczone od dnia powstania zaległości

podatkowej dotyczyło sytuacji zastosowania przez organ podatkowy ulg w spłacie zobowiązań podatkowych (zawarcie układu ratalnego lub postępowania upadłościowego). Po ustąpieniu przesłanek wystawiano prawidłowo upomnienie. W 2 pozycjach nie przekroczono terminu, gdyż kwoty zaległości nie przekraczającej 10 krotności kosztów upomnienia.

Terminowość wystawiania tytułów wykonawczych

Na podstawie raportu e-ORUS Otwarte niestandardowe Raporty US POLTAX (P2B+) - Wykaz wystawienia Tytułów wykonawczych po terminie - do kontroli wytypowano 30 pozycji z 2800,
Data początku: 01.01.2022,
Data końca 31.03.2023,
o najdłuższym upływie terminu licząc od daty doręczenia upomnienia z uwzględnieniem wysokości kwoty należności.

W wytypowanej próbie stwierdzono:

- w 8 pozycjach naruszono § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083. Do wyliczenia upływu terminu wystawienia upomnienia przyjęto upływ czasu między dniem:
  - zaksięgowania deklaracji podatkowej (korekty deklaracji) lub
  - powstania zaległości

  a datą wystawienia upomnienia.

Powyższe dotyczy:

- NIP (…), PIT- 37 za 2020 r., (upomnienie wystawione po upływie 151 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 102 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 542 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2020 r., (upomnienie wystawione po upływie 483 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2021 r., (upomnienie wystawione po upływie 131 dni),
- NIP (…), CIT- 8 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 224 dni),
- NIP (…), PIT- 28 za 2020 r., (upomnienie wystawione po upływie 278 dni),
- NIP (…), PIT- 28 za 2019 r. (upomnienie wystawione po upływie 791 dni).

- w 2 pozycjach naruszono § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 1294, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083. Do wyliczenia upływu terminu wystawienia upomnienia przyjęto upływ czasu między dniem zaksięgowania deklaracji podatkowej (korekty deklaracji), a datą wystawienia upomnienia.

Powyższe dotyczy:

- NIP (…), PIT- 36 za 2018 r., (upomnienie wystawione po upływie 35 dni),
- NIP (…), PIT- 36 za 2019 r. (upomnienie wystawione po upływie 212 dni).

- w 7 pozycjach naruszono § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia

2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2015 r. poz. 2367, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083. Do wyliczenia upływu terminu wystawienia upomnienia przyjęto upływ czasu między dniem:

- zaksięgowania deklaracji podatkowej (korekty deklaracji) lub
- trzeciej niezapłaconej raty,

a datą wystawienia upomnienia.

Powyższe dotyczy:

- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 164 dni),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 276 dni),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 556 dni),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 183 dni),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 363 dni),
- NIP (…), CIT- 8 za 2019 r., (upomnienie wystawione po upływie 147 dni),
- NIP (…), CIT- 8 za 2019 r. (upomnienie wystawione po upływie 67 dni).

- w 17 pozycjach naruszono termin wystawienia tytułu wykonawczego wynikający z wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażony w piśmie nr (…) z 6 lipca 2018 r., nakładający obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia.

Powyższe dotyczy:

- NIP (…), PIT- 37 za 2020 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 194 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2021 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 178 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 117 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2020 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 107 dni),
- NIP (…), PIT- 37 za 2021 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 106 dni),
- NIP (…), PIT- 36 za 2018 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 18 dni),
- NIP (…), PIT- 36 za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 18 dni),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 20 dniach liczonych od wydania decyzji odmawiającej rozłożenia na raty do dnia wystawienia tytułu wykonawczego),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 57 dniach liczonych od wydania decyzji umarzającej postępowanie wszczętej na wniosek podatnika i odmawiającej rozłożenia na raty do dnia wystawienia tytułu wykonawczego),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 98 dniach liczonych od dnia wygaszenia rat do dnia wystawienia tytułu wykonawczego),
- NIP (…), PIT- 36L za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 97 dniach liczonych od wydania decyzji odmawiającej rozłożenia na raty do dnia wystawienia tytułu wykonawczego),
- NIP (…), CIT- 8 za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 29 dni),

- NIP (…), CIT- 8 za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 340 dniach liczonych od wydania postanowienia o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia do dnia wystawienia tytułu wykonawczego),
- NIP (…), CIT- 8 za 2019 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 304 dni),
- NIP (…), PIT- 28 za 2020 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 84 dniach liczonych od wydania postanowienia o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia do dnia wystawienia tytułu wykonawczego),
- NIP (…), PIT- 28 za 2020 r., (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 212 dni),
- NIP (…), PIT- 28 za 2019 r. (tytuł wykonawczy wystawiony po upływie 150 dni).

W stosunku do analizowanych zaległości w wytypowanej próbie dotyczącej terminowości wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych nie podejmowano przed upomnieniem czynności informacyjnych tzw. miękkiej egzekucji.

Wyjaśnienia do kontroli

Pismem z 10 października 2023 r. p. Naczelnik US Poznań-Winogrady wniosła wyjaśnienia w związku ze stwierdzonymi naruszeniami terminu na wystawienie upomnień i tytułów wykonawczych. Pani Naczelnik stwierdziła, iż główną przyczyną opóźnień w wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych było duże obciążenie pracą. Obok zadań związanych z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych, które pracownicy muszą realizować na bieżąco, wykonują też inne zadania, których ilość w ostatnich dwóch latach znacząco wzrosła. Są to m.in. zadania związane z postępowaniami upadłościowymi i restrukturyzacyjnymi, w których na bieżąco i aktywnie muszą pracownicy uczestniczyć – zgłaszając w nieprzekraczalnym terminie wierzytelności, zajmując stanowiska w głosowaniu „za" bądź „przeciw" układowi itp.

Dużą część czasu pracownicy komórki poświęcają starannej analizie zapisów księgowań na kartach kontowych podatników i płatników w celu kontroli terminowości zapłaty należności podatkowych, zgłaszając nieprawidłowości do innego działu. Zadanie to wymaga dużo czasu, który pracownicy komórki muszą poświęcić na jego realizację. W związku z oczekiwaniem na poprawę zaksięgowanych wpłat, rozliczeniem zeznań rocznych i wydawaniem decyzji rozkładających zaległość na raty lub odraczających termin płatności, mogą powstawać opóźnienia w wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych. Uzasadnieniem takiego podejścia jest dbałość o poprawną formalność tytułu wykonawczego, tak aby zagwarantować zobowiązanemu, że zostanie wyegzekwowany obowiązek, do którego wykonania strona jest rzeczywiście zobowiązana, gdyż naruszenie wymogów formalnych tytułu wykonawczego, może przełożyć się na niebezpieczeństwo wyegzekwowania obowiązku, który nie obciąża zobowiązanego, co stanowiłby podstawę umorzenia postępowania egzekucyjnego. Z kolei taka sytuacja może spowodować konieczność zwrotu niesłusznie pobranych kosztów egzekucyjnych wraz z odsetkami. Jest więc to działanie mające na celu budowanie zaufania obywateli do organów państwa, jak i ochronę interesu Skarbu Państwa.

W wyjaśnieniu wskazano na negatywny efekt wybuchu pandemii na działanie pracowników. Skutki pandemii, w tym obostrzenia sanitarne, wpłynęły negatywnie na frekwencję w komórce SEW-1, co wiązało się z mniejszą ilością pracowników, którzy mogli wykonywać pracę

stacjonarnie w Urzędzie. Sytuacja ta trwała od marca 2020 do kwietnia 2022 r. i miała istotny wpływ na realizację zadań przypisanych komórce. Od 13 kwietnia 2020 r. do 16 czerwca 2020 r., dwóch pracowników referatu SEW-1 zostało oddelegowanych do Działu Rachunkowości celem pomocy przy realizowaniu zwrotów z zeznań rocznych. Zaległości powstałe w tym okresie, a także w czasie wykonywania zadań w formie pracy zdalnej, były nadrabiane jeszcze w 2022 roku. Należy tutaj zauważyć, że do dnia dzisiejszego komórka boryka się z ograniczonymi zasobami kadrowymi, co w konsekwencji ma wpływ na duże obciążenie pracą. Kolejnym powodem dużego obciążenie pracą jest fakt, że od stycznia 2022 r. do grudnia 2022 r., zadania komórki realizowało 6 osób, a od stycznia 2023 r. – w związku z przeniesieniem służbowym jednego z pracowników do Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu wraz z etatem, zadania zostały rozdzielone na pozostałych pracowników.

Po wybuchu pandemii i dalej przy niwelowaniu jej skutków, pomoc ze strony organów podatkowych nabrała szczególnego wymiaru. Stąd, dla komórek wierzycielskich w urzędach skarbowych, a także dla Szefa KAS i Dyrektorów IAS obsługa wniosków o ulgę stała się priorytetem. Wprowadzono zasadę, że: „wnioski ulgowe złożone do 10 marca 2020 r., blokują wszczęcie wszystkich innych procedur prawem przewidzianych, tj.: egzekucji, kontroli podatkowej, czynności sprawdzających, czynności i postępowań karnych skarbowych" (wytyczne na stornie CKSW).

W związku z powyższym, ostrożnie podchodzono do wystawiania tytułów wykonawczych w tym okresie, gdyż – w uzasadnionych przypadkach – oczekiwano na zakończenie postępowania w sprawie udzielenia ulg.

II. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

Kontrolą zostały poddane zakresy uprawnień pracowników komórki wierzycielskiej w dostępie do aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych, w ramach kontrolowanego tematu, na podstawie wydruków z systemu Qasystent. W toku kontroli przeanalizowano uprawnienia nadane 3 pracownikom Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich SEW-1 (…..), w zakresie nadanych uprawnień do aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych.

Zakresy uprawnień użytkowników do danych aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych jakie posiadają pracownicy Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-1) są zgodne z zakresem wykonywanych czynności oraz adekwatne do zadań powierzonych na danym stanowisku.

III. Weryfikacja aktualności upoważnień i pełnomocnictw w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady wprowadził do stosowania wewnętrzną procedurę postępowania nr 17/2021 z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie zasad przygotowania, ewidencjonowania, przechowywania, monitorowania aktualności i utraty mocy obowiązującej upoważnień do podejmowania czynności w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady oraz pełnomocnictw przygotowanych i wydawanych w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady. Procedura powyższa została zmieniona wewnętrzną procedurą postępowania nr 11/2022 z dnia 22 listopada 2021 r.

Rejestr wydawanych w Urzędzie upoważnień i pełnomocnictw prowadzony jest przez Referat Wsparcia (SWW).

Kontrolą objęto upoważnienia do podejmowania czynności w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań–Winogrady przyznane Kierownikowi Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich SEW-1 M.K. i pracownikom Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich SEW-1 (……..).

W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

IV. Realizacja kontroli funkcjonalnych w obszarach działania Urzędu objętych zakresem niniejszej kontroli

Temat kontroli został uwzględniony w Priorytetach Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w kontroli funkcjonalnej na 2023 r.
Terminowość obejmowania zaległości wymagalnych upomnieniami i tytułami wykonawczymi nie została ujęta do uwzględnienia w ramach wykonywania kontroli funkcjonalnej w 2022 r.

W rejestrze ryzyk Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu na rok 2022 i 2023 zdefiniowano następujące ryzyka związane z tematyką kontroli:
- brak możliwości wystawiania tytułów wykonawczych w przypadku trudności związanych z doręczeniem upomnienia,
- brak wpływów oraz dodatkowych wpływów poprzez niepodejmowanie lub nieterminowe podejmowanie czynności związanych z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych,
- brak monitorowania zaległości i nadpłat pod kątem ich wymagalności skutkujący zmniejszeniem wpływów,
- zagrożenie przedawnienia zobowiązania podatkowego skutkujące brakiem ściągnięcia zaległości.

W Arkuszu identyfikacji/aktualizacji ryzyka Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady na 2022 r. i 2023 r. zdefiniowano następujące ryzyko związane z tematyką kontroli:
– brak monitorowania zaległości i nadpłat pod kątem ich wymagalności skutkujący zmniejszeniem wpływów.
Zgodnie z udzieloną informacją przez Kierownika Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-1) pismem z 22 sierpnia 2023 r. w Referacie przeprowadzono w 2022 roku i w pierwszym kwartale 2023 następujące kontrole funkcjonalne przez kontrolującego p. (…).:
1. Zakres kontroli: Analiza zaległości bez podjętych czynności wierzycielskich. Kontrola przeprowadzona od 24 listopada 2022 r. do 8 grudnia 2022 r., za okres od 14 czerwca 2022 r. do 24 listopada 2022 r. W wyniku analizy ustalono, że w większości przypadków, powodem nie podjęcia czynności był brak możliwości podjęcia działań windykacyjnych z uwagi na prowadzone rozliczenia zeznań oraz korekt, konieczność wyjaśnienia przypisu i wezwania podatników do wyjaśnień prowadzone przez komórki Urzędu Skarbowego SER i SKA-3, a także złożono wnioski o raty. W 2 przypadkach można było wystawić upomnienie po rozliczeniu karty kontowej.
Zalecono dalszy nadzór nad zaległościami bez czynności poprzez analizę raportów/zestawień w systemie Poltax2B Plus.

2. Zakres kontroli: Analiza zaległości bez podjętych czynności wierzycielskich. Kontrola przeprowadzona 15 czerwca 2022 r. za okres od 1 stycznia 2022 r. do 13 czerwca 2022 r.
W wyniku analizy ustalono, że w większości przypadków, powodem nie podjęcia czynności był brak możliwości podjęcia działań windykacyjnych z uwagi na prowadzone rozliczenia zeznań oraz korekt, konieczność wyjaśnienia przypisu i wezwania podatników do wyjaśnień prowadzone przez komórki Urzędu Skarbowego SER i SKA-3, a także złożono wnioski o raty. Zalecono dalszy nadzór nad zaległościami bez czynności poprzez analizę raportów/zestawień w systemie Poltax2B Plus.
3. Zakres kontroli: Analiza prawidłowości i terminowości wystawiania tytułów wykonawczych i upomnień. Kontrola przeprowadzona 12 grudnia 2022 r. za okres od 1 października 2022 r. do 12 grudnia 2022 r.
W wyniku analizy ustalono, wystawiania tytułów wykonawczych po terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia, jednakże nie stwierdzono przypadków nieuzasadnionego wystawiania tytułu wykonawczego po terminie. Zalecono dalszy nadzór nad zaległościami bez czynności poprzez analizę raportów/zestawień w systemie Poltax2B Plus.

W toku niniejszej kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, które należało odzwierciedlić w przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych. Dobrana próba do kontroli funkcjonalnej nie wykazała stwierdzonych nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. Prawidłowy dobór próby pozwoliłoby na stwierdzenie nieprawidłowości, które wskazywałoby na konieczność weryfikowania obszarów narażonych na powstawanie uchybień i nieprawidłowości.
Zatem należy zauważyć, że przyjęty sposób prowadzenia kontroli funkcjonalnej przez Urząd był nieodpowiedni, co może świadczyć o wadliwości działania kontroli funkcjonalnej, która powinna na bieżąco weryfikować obszary narażone na powstawanie uchybień i nieprawidłowości.

Ustalenia:
W trakcie kontroli stwierdzono:
- w 3 przypadkach zastosowano nieprawidłowy druk Informacji o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej, co stanowi naruszenie § 5 załącznika do zarządzenia nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 15 grudnia 2018 r. (ze zm.) w sprawie wprowadzenia procedury kontroli funkcjonalnej, który wskazuje na obowiązek sporządzenia Informacji z przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej wg. wzoru określonego w Załączniku nr 2 do Procedury.

- nieodpowiedni sposób prowadzenia kontroli funkcjonalnej polegający na niedokładnym zbadaniu stanu faktycznego. W związku z tym nie w pełni wykorzystano narzędzie, jakim jest kontrola funkcjonalna.

V. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej
Zgodnie prowadzoną przez Urząd Skarbowy książką kontroli w zakresie objętym tematem niniejszej kontroli nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne.

VI. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady znajduje się aktualna informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków.

W skontrolowanym zakresie stwierdzono:

1. W 18 pozycjach na 60 skontrolowanych naruszenie § 7 ust. 1 pkt) 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2017 r. poz. 1483. stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienie, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r., Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą:
- Pani Agnieszka Mnikołajska - Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w ramach ogólnego nadzoru,
- Pani Agnieszka Grzyb - II Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w zakresie ogólnego nadzoru nad zadaniami Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-1),
- (…) - Kierownik Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich w trybie nadzoru,
- pracownicy komórki (SEW-1) odpowiedzialni za kontrolowany obszar.

2. W 2 pozycjach na 60 skontrolowanych naruszenie § 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 1294 stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienie, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, w której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r., Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą:
- Pani Agnieszka Mnikołajska - Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w ramach ogólnego nadzoru,
- Pani Agnieszka Grzyb - II Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w zakresie ogólnego nadzoru nad zadaniami Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-1),
- (…) - Kierownik Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich w trybie nadzoru,
- pracownicy komórki (SEW-1) odpowiedzialni za kontrolowany obszar.

3. W 23 pozycjach na 60 skontrolowanych naruszenie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 2083, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienie, o ile jest wymagane, w zakresie

należności pieniężnej, w której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą:
- Pani Agnieszka Mnikołajska - Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w ramach ogólnego nadzoru,
- Pani Agnieszka Grzyb - II Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w zakresie ogólnego nadzoru nad zadaniami Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-1),
- (…) - Kierownik Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich w trybie nadzoru,
- pracownicy komórki (SEW-1) odpowiedzialni za kontrolowany obszar.

4. W 19 pozycjach na 85 skontrolowanych naruszenie terminu wynikającego z wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażonych w piśmie nr (…), nakładający obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia.
5. W wytypowanej próbie 25 zaległości, we wszystkich przypadkach niezasadnie przeprowadzono miękką egzekucję gdyż:
− we wytypowanej próbie wszystkie zaległości przekraczały 1.000,- zł. Powyższe stanowiło naruszenie § 5 pkt 2 lit. c wyżej wymienionej procedury w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich.
− w stosunku do 19 zaległości na 25 działania informacyjne dotyczyły należność, które nie stanowiły pierwszej zaległość podatnika w Urzędzie. Dłużnicy posiadali wcześniej wystawione upomnienia i tytuły wykonawcze. Powyższe stanowiło naruszenie § 5 pkt 2 lit. a wyżej wymienionej procedur w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich.
− w stosunku do 10 zaległości na 25 działania informacyjne dotyczyły podatników, którzy wcześniej mimo podjętych działań informacyjnych nie uregulowali zaległości. Powyższe stanowiło naruszenie § 5 pkt 2 lit. b wyżej wymienionej procedury w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich.
6. W 3 pozycjach na 25 wytypowanych stwierdzono brak podjęcia działań windykacyjnych, co prowadziło do przyznania podatnikom ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych bez zastosowania form prawnie przewidzianych w art. 67b ustawy Ordynacja podatkowa. Powyższe dotyczy:
− NIP (…), NIP (…), NIP (…).
Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą:
- Pani Agnieszka Mnikołajska - Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w ramach ogólnego nadzoru,
- Pani Agnieszka Grzyb - II Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w zakresie ogólnego nadzoru nad zadaniami Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-1),
- (…) - Kierownik Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich w trybie nadzoru,
- pracownicy komórki (SEW-1) odpowiedzialni za kontrolowany obszar.

7. W 3 przypadkach zastosowano nieprawidłowy druk Informacji o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej.

8. Nieodpowiedni sposób prowadzenia kontroli funkcjonalnej.

[dowód: akta kontroli poz. 11 w SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady, mailem z 20 grudnia 2023 r. poinformował Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, iż nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: 1. Przestrzegać § 3 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z dnia 18 listopada 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 2083). Zalecenie dotyczy pkt 1, 2, 3, 6 ustaleń, str. od 19 do 20 Wystąpienia pokontrolnego. 2. Przestrzegać wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażonych w piśmie nr (…) z 7 września 2023 r., stanowiących, że należy niezwłocznie podejmować czynności windykacyjne do zaległości, które zgodnie z przepisami prawa podlegają egzekucji administracyjnej. Zalecenie dotyczy pkt 4 ustaleń, str. 20 Wystąpienia pokontrolnego 3. Stosować wytyczne przyjęte w procedurze w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich. Zalecenie dotyczy pkt 5 ustaleń, str. 20 Wystąpienia pokontrolnego. 4. Przestrzegać zasad określonych w Zarządzeniu nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli funkcjonalnej. Zalecenie dotyczy pkt 7, 8 ustaleń, str. od 20 do 21 Wystąpienia pokontrolnego. 5. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
-
Pouczenie
Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Termin złożenia informacji
W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków

lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Marek Pospieski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)
Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Wydział Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości Podatkowej (IEW)
6. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)